

Samtal med väljare

En guide för dig som ska möta väljare i ringstugan, på stan, i trapphuset eller annanstans.

Detta dokument uppdaterades senast **april 2024**. Hitta senaste versionen på www.vansterpartiet.se/resursbanken

Det här materialet ger **stöd, tips och vägledning** till dig som kommer ha personlig kontakt med väljare under valrörelsen.

Samtal med väljare händer oftare än vi tror – under valtider blir det ofta oundvikligt att prata politik på släktkalas, med grannar eller vänner. Mycket av det här materialet passar också då, även om det framför allt riktar sig till den som ska ringa i ringkampanjen, knacka dörr eller valarbete ute bland (ofta okända) människor på något sätt. Samtidigt kan det vara bra att ha samma utgångspunkter när du pratar till en granne som med en främling, till exempel att du lyssnar mycket, undviker att rabbla fakta och att du anpassar dig till vad ni har gemensamt.

Rörelsebyggande handlar om människor

Personlig kontakt spelar en särskild roll för att bygga rörelse eftersom varje människa bär på en egen uppsättning erfarenheter, frågor och tankar – det gäller både dig och väljaren. Det finns ingen one size fits all inom politiken, och att ge sin röst och därmed ett förtroende till Vänsterpartiet kan och ska för många kräva mer än att komma i kontakt med en annons, partiledaren på teve eller en folder. Det är i personliga samtal vi kan knyta an till en person på riktigt och svara på det just den här personen tänker, prata om det som är relevant för den och skapa förståelse för vad Vänsterpartiet håller på med. Det är också så vårt parti utvecklas – vi påverkas av de människor vi är i kontakt med och såklart av oss som är delaktiga.

” Det kan vara bra att ha samma utgångspunkter när du pratar med en granne som med en främling - du **lyssnar mycket, undviker att rabbla fakta och du anpassar dig till vad ni har gemensamt.**

Personliga samtal kan avgöra valet

Mycket forskning visar också att när det kommer till att få människor att till sist lägga sin röst på ett visst parti är personliga samtal oslagbart. Särskilt när valdagen närmar sig och det blir alltmer stressande att inte ha bestämt sig och översköljas med politiska budskap i alla medier. Just då kan ett samtal i lugn och ro, med en vänsterpartist som ringt eller knackat på dörren, eller med en granne eller en kollega, ge bra förutsättningar att överväga var den ska lägga sin röst.

Din insats är viktig

För att möta människor behöver Vänsterpartiet dig: din bakgrund, din röst, dina ord för vad som behöver göras. Och inte minst din tid och din energi, som kan smitta av sig på både väljare och andra som valarbetar. Våra valkampanjer bygger inte på stora reklambudgetar, utan på att många människor – i och utanför Vänsterpartiet – arbetar i samma riktning, tillsammans.

Situationer där du har nytta av detta material

- Telefonsamtal (i ringstugan)
- När du valarbetar på gatan, i bostadsområdet, på marknader eller event
- Dörrknackning
- Kommentarsfält eller chattar i sociala medier
- I politiska samtal med kollegor, familj och vänner

Använd grundberättelsen

Ditt samtal är en del i en större helhet. Du pratar med en person en gång, och det kan vara ett litet steg för att den personen ska hitta fram till en ny bild av vad politik handlar om. Samtidigt sker det här i en valrörelse. Fungerar vår valorganisation, kommer samma person också se oss i fler sammanhang. Kanske ser de Jonas på TV dagarna innan valet, och känner sig plötsligt hemma med det han säger – för att du lagt grunden till det. För att det ska hända behöver allt det de ser av Vänsterpartiet knyta an till en och samma grundberättelse. Så här ser Vänsterpartiets berättelse ut i det här valet, i kort sammanfattning:

” Under lång tid har högerpolitiken försvagat vårt samhälle. Marknadstron lämnar människor åt sitt öde. Det är därför ingen som gör något åt de skenande priserna och att tågen inte går i tid*. Alla kan se att det inte funkar längre. Mycket av det beror på EU-regler som högern har drivit igenom. Det handlar om höger och vänster i grunden. Därför är varje röst på Vänsterpartiet så viktig!

* Exempel, kan ersättas med "sjukvården", "bostadsbristen" etc.

Gör valet relevant för fler

För många väljare är EU något som är väldigt långt borta från deras vardag. Och det trots att mycket av politiken i Sverige och det som påverkar människor här allra mest bestäms och påverkas av EU-regler och andra beslut i Bryssel. Vår uppgift i valrörelsen är att göra EU-valet relevant för människor. Det som kan kännas abstrakt och krångligt behöver vi kunna koppla till människors faktiska vardag och de problem de möter varje dag. Vi ska visa att Vänsterpartiet tar människors oro på allvar, att vi ser utmaningarna i att klara av ekonomin eller att få den vård man behöver och frustrationen över att tågen aldrig kommer i tid längre. När vi pratar med människor utifrån deras verklighet och vardag behöver vi inte fördjupa oss i krångliga EU-regler för att göra valet relevant för fler. Det räcker med att hänvisa till att mycket av det som har gått snett de senaste åren har påverkats av högerns beslut i EU. Ju starkare Vänsterpartiet blir i parlamentet desto större möjligheter kommer vi ha att påverka direkt för att förändra detta. En vänsterframgång kommer även vara en känga till Sveriges högernationalistiska regering som säljer ut välfärden och järnvägen och som struntar i klimatfrågan. Vi ska göra det så enkelt som möjligt att känna att valet är relevant för var och en som vi pratar med. Det bästa sättet är att utgå från deras vardag och vår politik som möter den.

” Ofta delar den vi pratar med redan vår bild av problemen, men **det händer att de tvekar kring om vi kan lösa dem.** Många har med rätta en bild av politik som tomma löften, eller att samhället är svårt att ändra på. **Därför handlar vår uppgift om att skapa hopp.**

Uppgiften är att skapa hopp

Vi vill alltså vara en relevant kraft för folk, som ger hopp om att konkreta problem de stöter på i livet kan lösas. Ofta delar den vi pratar med redan vår bild av problemen, men det händer att de tvekar kring om vi kan lösa dem. Många har med rätta en bild av politik som tomma löften, eller att samhället är svårt att ändra på, delvis därför att så mycket har privatiserats och nedmonterats oavsett vilka som haft makten. Därför handlar vår uppgift om att skapa hopp. Stoppet för marknadshyorna och pensionerna är två tydliga exempel på att riktig förändring är möjlig. Välj därför att prata om handlingar snarare än åsikter. Hellre ”vi vill genomföra det här” än ”jag tycker det var dumt sagt”. Du är någon som stödjer våra idéer och pratar med en annan person som överväger att göra det. Berätta om varför det är viktigt för dig, som du skulle göra när du pratar med en vän.

Bygga förtroende

För att människor ska vilja stödja oss, behöver vi bygga upp ett förtroende hos dem. Det handlar om att se Vänsterpartiet som ett pålitligt parti med kloka människor, som delar mycket av ens syn på världen och *som agerar genomtänkt och förmår förändra saker på riktigt*. Det finns gott om människor som har ett starkt förtroende för oss även om de röstar på ett annat parti, vi vill att de också ska känna att deras röst förvaltas bäst av oss. Riktiga möten mellan människor är helt avgörande för att bygga förtroende. Det är svårt att göra det via nyhetsflödet. Det händer saker när människor kommer sig för att prata politik med varandra

☑ Att lyssna är första steget

För att kunna vara personlig behöver du först förstå något om den du pratar med, och du har sällan något att förlora på att lyssna mer än du pratar själv. Ibland behöver du inleda med en fråga eller en egen tanke. Ett bra möte kan mycket väl vara att någon tar upp en sak, du lyssnar och visar att du förstår hur den personen tänker, och sedan skiljs ni åt. Att ta sig tid att lyssna på riktigt bryter flera vanliga förväntningar. En del har erfarenhet av politiskt engagerade människor som bara vill prata själva och uppfattar andra perspektiv som att de stör den egna, bekväma världsbilden. En del har hamnat i jobbiga konflikter med släkt och vänner när de försökt prata politik. En del har sett politiker som bara verkar prata i välförberedda talepunkter. Genom att visa intresse och respekt för den andra personens tankar skapar du både förtroende och hopp om att det kan vara värdefullt att ha kontakt med Vänsterpartiet.

☑ Validera innan du resonerar

Om någon berättar om något den tycker är viktigt – personligt eller inte – svarar vi med att visa att vi ser och respekterar det. Även när det är något du inte håller med om är validering viktigt och möjligt - empati och sympati är två skilda saker. Också när du håller med kan det vara viktigt att stanna upp innan du resonerar kring det, annars riskerar det att uppfattas som om du bara vill få rätt eller vara inställsam. Det finns en särskild utmaning i att lyssna in och försöka förstå någons idéer, samtidigt som vi berättar om varför vi agerar som vi gör, utifrån de idéer vi har. Det är inte ett problem att något är svårt om du är öppen med att du tycker det.

☑ Berätta i stället för att argumentera

Genom att berätta hur du tänker – och inte hur det är – undviker du att klampa in och sätta press på någon att tycka likadant. Vi människor tycker sällan om social press. Däremot kan vi uppskatta att höra andra berätta om hur de tänker, så länge vi känner oss fria att själva tänka efter eget huvud. Två praktiska ord för att hamna på rätt spår är *för mig*, som i ”det här har varit viktigt för mig” eller ”för mig ser det ut som att...”. Det fungerar också ofta bra att prata om vad du vill, snarare

än vad vi måste göra: ”vi vill se en skola där rektorns ansvar handlar helt om att eleverna ska få bra utbildning”. Om den du pratar med dras till att argumentera, var försiktig. Visa med dina svar att din roll är att berätta hur vi resonerar, för att de ska kunna veta hur vi kommer använda en röst på oss. Överbevisa ingen, utan var tydlig med att det går att tänka olika. De flesta tycker att det känns OK att rösta på ett parti som de inte håller med om allt, så länge de känner att vi respekterar att de tänker på ett annat sätt.

Att avsluta samtal

Du har all rätt och möjlighet att avsluta samtal, oavsett varför. Kanske är du trött eller upplever att ni inte kommer någonstans.

Om du skulle möta någon som vill driva värderingar som går helt på tvärs med våra, avsluta samtalet. Försök vara så korrekt som möjligt i det. Du behöver inte förklara dig, utan kan t ex säga att ni inte har något att prata om.

Är det ett samtal som inte leder någonvart, avsluta det vänligt men bestämt. Samtal som drar ut på tiden kan också vara bra att avrunda – tio minuter är en bra tumregel. Låt dem komma tillbaka och prata vidare en annan dag, kanske med någon annan. Människor har förståelse för det.

Om någon börjar komma in på svåra personliga problem eller oförrätter är det också OK att avrunda samtalet. Du kan till exempel säga ”Jag förstår att du har det svårt. Jag tycker vi avslutar det här samtalet för jag har tyvärr ingen möjlighet att hjälpa dig. Ursäkta att jag störde dig.”

” Att ta sig tid att lyssna på riktigt bryter flera vanliga förväntningar. En del har erfarenhet av politiskt engagerade människor som bara vill prata själva. En del har hamnat i jobbiga konflikter med släkt och vänner om politik. En del har sett politiker som bara verkar prata i talepunkter.

Frågor och svar

Hur mycket behöver jag kunna?

Om du känner att det förväntas av dig att du borde ha en hel uppsättning förkunskaper för att möta väljare – lägg undan den förväntningen. Det är praktiskt med sakkunskaper, men det är inte de som avgör om ett möte blir bra eller inte.

Prata om de saker du kan. Om du är osäker, säg det och be eventuellt att få återkomma. Din roll är att vara människa och dig själv, inte en anställd informatör. ”Jag är inte inläst på vad Vänsterpartiet har för förslag om brottslighet, men jag tänker att det gör stor skillnad att bygga upp ett samhälle där alla växer upp med en bra skola och med en trygg ekonomi.”

Kolla upp det i efterhand, så kommer du kunna svara ännu bättre nästa gång. Bra diskussioner handlar framförallt om att beröra och knyta an. Fakta kan vara en del i det, men fakta i sig ändrar sällan vår världsbild.

Jag vill inte känna mig som en försäljare!

Vi spelar en helt annan roll än försäljare när vi pratar med människor. En grundläggande skillnad är att vi är där för att vi tycker om människor – inte för att ”få dem att tycka om oss”. Vi finns för att vi vill lösa olika samhällsproblem tillsammans. Vi söker människors stöd som en del i det, inte som ett självändamål.

Det som gör att vi blir skeptiska till försäljare är att vi vet att företag fungerar tvärtom. Försäljningen är ett självändamål. Det yttersta målet är vinst. Det går inte att ”möta ett aktiebolag” på det sättet vi möts som människor – det är en ensidig relation eftersom deras mål är oberoende av vad vi tänker och vill.

Vi vill vara relevanta. Människor vänder sig till oss för att förstå bättre vad som händer och för att genomföra bra lösningar på olika samhällsproblem. Vi vill att de ska kunna fatta kloka, informerade, egna beslut om hur de röstar. Vi tror att bra diskussioner gör att fler landar i att de vill stödja våra förslag, eftersom vi tror att det är bra förslag för de allra flesta. Oavsett vad de kommer fram till, var det bra diskussioner – och det kommer säkert komma något gott ur det.

Vad betyder det att representera Vänsterpartiet?

Hur kan vi vara både oss själva och representanter för Vänsterpartiet, samtidigt? Precis som vi är lite olika personer i olika sammanhang, handlar det här om att du tar fram en version av dig som är trygg i den här uppgiften och fungerar bra i den. Den kan behöva vara snäppet mer korrekt, eftersom du representerar något större i den här rollen. Håll alltid en hög ribba för hur du agerar. Hamnar du i en orimlig situation, var den som hanterar det klokt och förtroendeingivande. Gå in för att visa att det du gör i valrörelsen är saker du vill göra bra. Välj kläder medvetet, som när du går på fest men med andra kriterier.

Hur gör jag om jag inte håller med Vänsterpartiet om en sak?

Du är varmt välkommen att vara medlem också om du tänker annorlunda än Vänsterpartiet kring en del saker – det gör de flesta. Det är en styrka för Vänsterpartiet att vi tänker olika. Får du en fråga om något sådant, brukar det bästa sättet att svara bero på situationen. Kommer det upp i ett bra, personligt samtal du har med någon, kan du hantera det som när en gammal vän frågar: berätta hur du tänker och bygg gärna samtidigt förtroende för att det finns begripliga skäl till att Vänsterpartiet landat där vi landat.

Kommer det upp som första fråga från någon som dyker upp i valstugan, väntar sig den personen förstås att få veta vad Vänsterpartiet tycker. Ett sätt att hantera det är att uttrycka sig i termer av att ”Vänsterpartiet tänker så här...”, i situationer där du kanske annars skulle säga ”Vi tänker så här...”. Blir den en längre diskussion om det kan du också berätta som det är, att du själv tänker på ett annat sätt än Vänsterpartiet, och föreslå att de pratar med en av de andra som står i valstugan för att få bättre svar, eller ringer partiet centralt om det. Du kan också pröva att fråga mer om hur personen själv resonerar och se var diskussionen tar vägen. Det är bra att människor som står oss nära men har en annan åsikt i en viss fråga får veta att det finns människor som tänker likadant också i Vänsterpartiet. Att andra med samma åsikt uppenbarligen kan känna sig hemma i Vänsterpartiet, visar att den möjligheten finns för dem också.

Vill du veta mer?

Här listar vi andra kurser och material som du kan ha användning för under valrörelsen.

Valskolan

En kurs för alla som vill vara en del av valrörelsen, går igenom våra strategier, våra valfrågor och kampanjmetoder. [Klicka här.](#)

Engagera medlemmar och supporters

Ett material som bygger på en engagemangstrappa som ger stöd i hur vi kan bjuda in människor att bli delaktiga. [Klicka här.](#)

Vår politik A-Ö inkl. EU-frågor

Ett slags uppslagsverk det mesta som Vänsterpartiet tycker någonting om, från lagstiftning och budget till internationella frågor. Nu även med EU-specifika frågor. *Länk kommer i maj.*

Vill du göra mer?

Supporterappen Agera

En app för din smartphone där du får uppgifter och tips om aktiviteter. [Klicka här.](#)

Från 1 maj finns allt på vansterpartiet.se/euval2024